

Kemal Mujičić

DO DIJALOGA RAZGOVOROM, A NE BATINOM!

Najprije mi valja pohvaliti hrabrog čovjeka. Autor knjige, oko koje smo se večeras okupili, Marko P. Đurić, doista je hrabar čovjek, jer kad govori o međusobnom razumijevanju ističe i ono što ne vodi tom razumijevanju, pa u knjizi donosi i fotografije zapaljenih džamija u Beogradu i Nišu, kao i oštru osudu onih koji su 2004. godine pokazali pravo lice svoga barbarstva. Valja nam znati da Autor živi u središtu Srbije, a znamo na što su neke skupine pravoslavnih talibana i vjerski zatucanih huligana spremni učiniti u ime svojih divljačkih uvjerenja.

Možemo reći da je sve zapisano.

U Kur'anu, 5/51 lijepo stoji: ⁵¹A tebi objavljujemo Knjigu, samu istinu, da potvrdi knjige prije nje objavljene i da nad njima bdi. I ti im sudi prema onome što Alah objavljuje i ne povodi se za prohtjevima njihovim, i ne odstupaj od Istine koja ti dolazi; svima vama smo zakon i pravac propisali. A da je Alah htio, on bi vas sljedbenicima jedne vjere učinio, ali, on hoće da vas iskuša u onome što vam propisuje, zato se natječite tko će više dobra učiniti; Alahu ćete se svi vratiti, pa će vas on o onome u čemu ste se razilazili obavijestiti.

U Židovskim pričama stoji: Abrahamova je kuća bila otvorena svoj ljudskoj djeci, prolaznicima i povratnicima, i oni su dan za danom dolazili da bi s Abrahamom jeli i pili. Tko je bio gladan, njemu je davao kruha, i gost je jeo i pio i nasitio se. Tko je u njegovu kuću dolazio gol, njemu je davao odjeću i pomogao mu iskusiti Boga, Stvoritelja svih stvari.

Sveti Pavle u poslanici Rimljanima, 4/17, piše: ¹⁷Kao što je pisano: 'Postavio sam te ocem mnogih naroda', Abraham je otac svih nas pred Bogom, kojemu je povjerovao, pred Bogom koji oživljuje i iz ničega stvara bića.

A Kur'an pak, u 3. zuri, u stihovima 65-67, kaže: ⁶⁵O sljedbenici Knjige, zašto se o Ibrahimu prepirete, pa zar Tevrat i Indžil nisu objavljeni poslije njega? Zašto ne shvatite? ⁶⁶Vi raspravljate o onome o čemu nešto i znate, a zašto raspravljate o onome o čemu ništa ne znate? - Allah zna, a vi ne znate! ⁶⁷Ibrahim nije bio ni Židov ni kršćanin, već pravi vjernik, vjerovao je u Boga jednoga i nije bio idolopoklonik.

U svojoj knjizi, Rušiti zidove i graditi mostove u duhu, Marko P. Đurić nastoji slijediti ove Božje mudrosti i uspostaviti dijalog, jer tamo gdje se priča, rekao bih, ne tuče se. Međutim, u ovim krajevima više se tuklo, a manje pričalo. Valjda smo nešto pomiješali, jer naš narod kaže da trebamo više raditi, a manje pričati. Nigdje ne piše da se tučemo. Kad bismo se držali te narodne mudrosti, gdje bi nam bio kraj?

Ako je priroda snažnija od obrazovanja, kako kaže Konfucije, čovjek ostaje priprost. Ako je obrazovanje snažnije od prirode, čovjek postaje dobar činovnik. Međutim, zaključuje Konfucije, ako između prirode i obrazovanja postoji ravnoteža, pojavljuje se mudrac.

Po meni, mudrac je – Bog.

I zato se oko Jedinoga ne bismo trebali sporiti, jer tada ne vjerujemo u Njega kao Jedinoga. A Bog koji nije Jedini nije dobar, odnosno dobar je samo onome kome je privatni Bog, a drugima nije dobar budući da nema nekog razloga da svima bude dobar kad nije svima Bog; jer nije Jedini nego ih je na milijarde istih. I tada bi svatko od nas imao svoga Boga, pa je tako među bezbožnicima i iznikla ona prijetnja: Vidjet ćeš ti svoga Boga!

E, ne ćeš! Svi ćemo mi vidjeti jednoga Boga, Jedinoga i Pravednoga, naravno kad tome dođe vrijeme. Onoga pred kojim ćemo lijepo reći što smo bili, što smo radili dobro, što smo radili loše i u što smo vjerovali. Zato i poštujem knjigu Marka Đurića. On je iz perspektive svoga Boga, za kojega misli da je zajednički, da je Jedini, moj, tvoj, njegov, naš... započeo priču koja se izgovara samo na kraju svega, na kraju vremena. On u knjizi progovara ono o čemu njegova Crkva šuti o onome što nije dobro u toj Crkvi, budući da je zajedničkoga Boga privatizirala samo za sebe. Kao što priča i o onome što je dobro, a dobro je jedino onda kad se drži načela koje nam je zajednički Bog uputio kao Objavu.

Đurić mete u svojoj avliji, rekao bih. I tako potvrđuje ono što evanđelist Matej kaže - ³Što gledaš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svome ne opažaš? (Evanđelje po Mateju, 7/3)

I valja se držati mudrosti evanđeliste Marka - ¹⁵Ništa što izvana ulazi u čovjeka ne može ga onečistiti, nego što iz čovjeka izlazi - to ga onečišćuje. (Evanđelje po Marku, 7/15)

Doista valja nam poštovati kur'ansku mudrost: ²⁵⁶U vjeri nema prisiljavanja - Pravi put se jasno razlikuje od zablude! (Kur'an, 2/256)

Kad ovako sjedimo i promoviramo vrijedno djelo, na čelu nam ne piše ni tko smo, ni što smo, ni od čega smo sazdani, ni u što vjerujemo. Točno onako kako piše u Kuranu, 49/13: ¹³O ljudi! Zaista smo vas Mi stvorili od muška i ženska i učinili smo vas narodima i plemenima da biste se međusobno poznavali. Kod Boga je najplemenitiji između vas onaj koji je najbogobojazniji. Zaista Bog zna i svjedok je toga.

Zar to nije ono što piše u Deklaraciji o pravu čovjeka? Članak 1 doslovno kaže: Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima. Ona su obdarena razumom i sviješću i treba jedni prema drugima da postupaju u duhu bratstva.

Zato mislim da je dijalog, koji u ovoj knjizi započinje Marko Đurić, izvrstan početak za neke druge i ljepše dijaloge, upravo onakve kakve nam Alah Dobri i preporučuje u navedenom ajetu. Dijaloge koji će doista biti dijalozi, dijaloge u kojima ćemo pričati, ali i slušati. Jer nije važno samo pričati, valja znati i slušati sugovornika.

A najvažnije je da se ne tučemo. Jer ako se tučemo onda se i ne uvažavamo, a ako se ne uvažamo tada smo nevjernici koji ne vjeruju u ono što nam Mudri Bog preporučuje.

Pa sam zahvalan našem Muftiji što mi je povjerio redakтуру ove knjige. I što baš ovakvu knjigu pravoslavnoga autora, sljedbenika Ibrahima/Abrahama, objavljuje naša Islamska zajednica.

Možda će netko od vas pomisliti da svaki Cigo svoga konja hvali.

Može bit', jer ja možda i jesam Cigo budući da ljude dijelim samo na dobre i zle; one koji vjeruju u dobro što nam je namijenio dragi Bog ili na one koji su skloniji zloći šejtanskoj. Drugo mi nije važno. Pa tako mogu biti i Cigo ili bilo što drugo što je prispodobivo čovjeku koji nastoji slijediti Dobrotu.

A ono što zasigurno znam jest da djelo Marka Đurića nije konj.

To je doista lijepa knjiga s kojom se valja družiti i prijateljski divaniti!

Naime, zidovi nas dijele, a mostovi spajaju.